

КОГНІТИВНІ ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОГО ІНТЕРНЕТ-ДИСКУРСУ

Київський університет імені Бориса Грінченка

Стрімкий розвиток комп'ютерних технологій та вільний доступ до всесвітньої мережі перемістив традиційні засоби масової інформації в Інтернет-простір. Інтернет є невід'ємною частиною культури сучасного суспільства, одним з основних елементів розвитку цивілізації. Його специфіка полягає в тому, що це не лише визначний технічний винахід, але й важливе соціальне явище [2, с. 3]. Виникнення всесвітньої мережі Інтернет істотно розширило рамки людського спілкування. Сьогодні Інтернет акумулює в собі різні стилі комунікації, служить засобом передачі інформації, не обмеженої часом чи простором. Завдяки цьому виникає новий тип дискурсу – Інтернет-дискурс і новий комунікативний простір – комп'ютерно-опосередкована комунікація [4, с. 86].

Сучасні Інтернет-видання мають значний вплив на формування суспільної думки та є потужним засобом міжкультурної комунікації. При цьому Інтернет-ЗМІ не лише оперативно публікують новини в режимі реального часу, але й виступають активним учасником суспільно-політичних та економічних процесів.

Інтернет-дискурс визначають як масив електронних, аудіо- та відеотекстів в сукупності з екстралінгвістичними факторами, пов'язаних між собою системою гіперпосилань, доступ до яких забезпечується входом в мережу Інтернет за допомогою комп'ютера чи альтернативних мультимедійних приладів [4, с. 62].

Дискурс сучасних Інтернет-видань є складним поєднанням різних функціональних стилів мови та лексичних засобів. Крім цього, Інтернет-дискурс вирізняється з поміж інших типів дискурсу специфічними

принципами та правилами структурної організації та характеризується жанровим різноманіттям.

Головними ознаками Інтернет-дискурсу є мультимедійність, персоналізація, інтерактивність, доступність, масова аудиторія; тематичне різноманіття; оперативність в отриманні інформації та її розповсюдженні; наявність гіперпосилань. Всі ці особливості накладають відбиток на мову Інтернет-видань внаслідок чого вона стає дійсно унікальною.

Д. Крістал зазначає, що мережеве мовлення – це писемне мовлення, більшою мірою наближене до усного, ніж усне мовлення до свого письмового варіанту. Даний вид дискурсу називають усно-письмовим, тому що основною формою існування комунікації в Інтернеті є письмова форма, але норми писемного мовлення тут постійно порушуються, так як спілкування переважною мірою носить неформальний характер. Порушення норм відбувається на всіх рівнях мови: на лексичному (вживання сленгових виразів, аббревіатур і акронімів); граматичному (використання еліптичних речень і емфатичних конструкцій, редуплікація дієслів) та пунктуаційному (тенденція до відхилення від пунктуаційних норм)[2, С. 17-20].

Одним з найпоширеніших стилістичних засобів, що використовується в Інтернет-дискурсі є метафора. Метафори, що вживаються в текстах Інтернет-видань мають особливий характер і відрізняються від класичної. З одного боку, вони співвідносяться з технічними концептами, а з іншого будуються на основі звичайних, повсякденних концептів життя людини, що дозволяє аналізувати даний тип як концептуальну метафору. В Інтернет-дискурсі поширені випадки використання розгорнутої, або поширеної, метафори [3, с.17].

Характерною ознакою Інтернет-лексики є поєднання елементів різних стилів, вживання розмовних слів, зворотів, елементів мовної гри, використання фразеологізмів різних структурних типів, конотативних слів

і словосполучень, які паралельно дають оцінку описуваному явищу чи події.

Основними тенденціями побудови Інтернет-дискурсу є максимальна компресія інформації, збільшення емоційної насиченості та експресивності повідомлення. До основних мовних тенденцій мережевого мовлення можна віднести ускладнення одних і спрощення інших засобів в порівнянні з аналогічними засобами літературної мови, конкуруючий вплив писемного і усного мовлення, створення контенту різними мовами, використання англійської мови як *lingua franca* Інтернет-комунікації [4, с.82].

У сучасному інформаційному просторі Інтернет-дискурс є одним з головних джерел знань про світ і події, що в ньому відбуваються. Глобальні зміни, пов'язані з безперервним розвитком можливостей Інтернет-комунікації, впливають не тільки на спосіб мислення і систему сприйняття інформації сучасної людини, а й сприяють глобальним змінам у сучасному інформаційному суспільстві. Варто зазначити, що Інтернет-дискурс відіграє важливу роль і в динаміці мовних процесів.

Отже, у зв'язку з динамічним розвитком комп'ютерних технологій, вивчення Інтернет-дискурсу та виокремлення нового напрямку лінгвістичних досліджень – Інтернет-лінгвістики стає все більш актуальним.

Бібліографічні посилання:

1. Александрова О. В. Язык средств массовой информации как часть коллективного пространства общества / О. В. Александрова // Язык СМИ как объект междисциплинарного исследования. – М.: Изд-во МГУ, 2003. – 760 с.
2. Ахренова Н. А. Интернет-дискурс как глобальное межкультурное явление и его языковое оформление / Н. А. Ахренова. – Москва: Изд-во МГОУ, 2009. – 220 с.

3. Вжеш Я. Л. Интернет-дискурс: проблема визначення поняття, особливості структури / Я. Л. Вжеш. – К.: Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. – №14 (249), 2012. – С.15-19.
4. Гудзь, Н. О. Інтернет-дискурс як новий тип комунікації: структура, мовне оформлення, жанрові формати // Сучасні лінгвістичні студії : Навчальний посібник. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2015. – С. 61-87.
5. Crystal D. Language and the Internet / D. Crystal. – Cambridge University Press, 2001. – 304 p.

Завізьон А.Ю.

ФУНКЦІОНУВАННЯ КОНЦЕПТУАЛЬНИХ МЕТАФОР В АНГЛОМОВНОМУ ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ (НА МАТЕРІАЛІ ПРОМОВ ПОЛІТИЧНИХ ДІЯЧІВ)

Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара

Метафора за своєю природою є не лише мовним, а й концептуальним явищем (відповідно до теорії Дж. Лакоффа та М. Джонсона, які трактують концепти як принципи, що організовують сприйняття) [1, 3]. У розширеному розумінні термін «метафора» застосовується до будь-яких видів вживання слів у непрямому значенні. Тому вивчення метафор проливає світло на ширшу проблематику – зв'язок між мовою та культурою, мовою й соціумом [2, 326]. Кожна метафора має свою змістовну двоплановість, адже є “грою” переносного та прямого значення, змісту та образу. Тому семантична класифікація розмежовує метафори за різними критеріями, залежно від критерію порівняння [5, 153]. У нашому дослідженні ми виявили такі концептуальні сфери використання політичної метафори: